

Կէշէնտէ պու պապտէ կաթողիկոսա-
րանտա մեզ քիւր պէրաթը ալիշանն զը-
րաաթը իշին թէճէմմիւ իտէն ումումի
մէճլիստէ, պազը խայրիստէ զէվաթը
հիմմէթ վէ զայրէթի իշէ, մեզ քիւրնա-
հազգ խուսուս զապուլէ շանան պույ-
րուլմասորը թէշէքքիւրի ազիմիմիզի
մուճիպ օլմուշտուր: Պատէհու իզգէթ-
լու Մըսրըլը պատէ Պօղոս պէյին խանէ-
սինտէ 170 քիշիգատաթ թէճէմմիւ իտէ-
րէք, պիր շօք միւզաքէրէ վէ միւշավէրէ-
տէն սօնրա, ճէօմաաթըմըլըն ճիսմանի
վէ լուհանի հուգու գլարընը պիր մահ
զարֆընաա թէմմիզ իթմէք, վէ իշերու-
տէ թէճէմմիւ իտէճէք օլան մէճլիսի ու-
մումիյէ մուպիէնէ գըլընան քէշիյէթ,
վէ վերիլէն գարաթըլ պաթահրիր թազ-
տիմ իթմէք իշին, սիզքի, պէյլէր վէ է-
ֆէնտիլէր, Գքիյիտէն միւրէթթէպ օ-

լան պիր գոմիթեեե ազա ինթիխապ օ. լունտունուզ, շու չօգտան պերու մանէ վի սուրէթտէ էսիր մագամընտա իսթիխ տամ իտիլմիշ օլան ճէօմաթըն համիլէրի սինիզ, շիմտի ճէօմաթըն մէզքիւրէնին սաատէթ եա պիւս պիւթիւն սէֆալէթ րիշթէսի էլինիզտէ վէ եա տիլինիզէ գալէմինիզ ուճունտա տըր. տիմէք տիր քի օնուն հաեաթ ու մէմաթըն սիզին գարա. րընըզտան ասըլը տըր:

Պու սէպէպտէն ֆէրտի վահիտին էշ. քալուտ կէօզլէրի սիզէ պագմագտա վէ լէյլ ու նիհար տէսթը պէրտաշթէի պալը կեահ օլարագ պու պապտէ լութֆ ու մէրհամէթինիզէ վէ շու միւպարէք վագիթէնիզին բէսիտէի խայրէնճամ օլ. մամընա ինթիզար վէ տուախան պու. լունմագտա օլտուղուն րանա պիլէրէք, սիզլէրէ ասը տէրուն իլէ րէճա վէ նի. եազ իտէրիմ, Սլաւ աշքընա օլտուն, շու սէֆիլ ճէօմաթըն հուգուգունու լութ. ֆէն վէ մէրհամէթէն ֆագիլէթ վէ հագ. գանիլէթ նուրու իլէ մէյտանէ չըգարմագ հագգընտա ճահտ ու իգուամընըզ տի. րիզ իթմէյէսիզ:

Էկէր, եա մէրհամէթի պէյլէր վէ էֆէնտիլէր, պու տէֆա տախի էվլէլքի տէֆալար միսիլու պագը էֆքեար վէ ինթիրագա մէպնի, եախօտ շունուն, եա պունուն խաթըր իշին ճէօմաթընըզըն հուգուգու սարիհէսի գուրպան իտիլէ. րէք, վէ թէհի վատէր իպրագընա գալ. գըլարագ իւմիտվար օլտուղունմուզ ա. տալէթ, սէֆալէթէ թահվիլ օլուրտա, ճէօմաթըն եէնի պաշտան էսիրիլինէ սէպէպիլէթ վէրմիշ օլարագ հէմ էպէտ. լէր էպէտինճէ պու օն սոգուգունուն տէվրէ պիր լէքէ պըրագմըշ վէ հէմտէ պիր կիւրուհը մագու. մուն էօթէ պէրի բէրիշան օլմասընը մուճիպ (քի հիշ մէ. մուլ իտէմէյիզ սիզտէն) օլմուշ օլաճագ. սընըզ, եօք էկէր ֆագըր ֆուգարայը աճըրպ (նասըր քի էմէլի էվլէպիմիզ տիր) ինսանիլէթ խաթըր իշին հագգանիլէթ. լէ իշի թէմեիզ իտէրսինիզ, օլ վագըթ պէյն էլ նաս տուա վէ մէտո ու սէնա իշիտէճէքսինիզ վէ իսմէրինիզ մէտէնի. յէթ վէ ինսանիլէթ տէֆթէրինտէ գայտ պիրլէ Սլահըն ինտինտէ մագպուլ օլա. ճագսընըզ:

Հագգանիլէթի սէվէն
պագը Հայ Գաթօլիքէր

Փ Ր Կ Ի Չ

Պունտան պէշ ալթը ալ մուգատտէմ, Եէտի-Գուլէտէ քեային խասթախանէմիզ, պիւսպիւթիւն գարանմագ թէհիլքէսինտէ պուլունուպ, հէր պիր խուսուստա քեաթիւն միւնթաճ պիր հալտէ պուլունմագտա, վէ հէր քէս մէրհամէթ մէրհամէթ պաղըր. մագտա իտի: Պէր թարագի իտէլիմ մէզքիւր

խասթախանէյէ գիյարէթ իտէն զաթլարըն չէհատէթի, պիզգաթ ինթիխապ օլունան 14 հագարաթուլար կիտիպ մուպյէնէ իլէ, խա. ոըն ժողովա չէհատէթ իթտըլէր, նասըր քի խասթախանէնին օլ վագըթ քի հալիտէ դաղէ. թալար վասըթասըլա վասթ ու պէեան գը. լընտը:

Հագարաթուլար կէրէք խասթախանէնին վագիթէսինի վէ կէրէք պիր էօլշիւ իլէ բաթ. րիլքսանէնին իտարէսինի, քի այնի թէհիլ. քէլի հալտէ պուլունմագտէ իտի, ինսանի. եէթ վէ մէրհամէթ տուլղուլարընտան թահ. րիք օլունարագ, իւնտէլէրինէ ալալար, լաքին իտարէ ուսուլինէ միւպայէնէթի էֆ. քեար հուսուլէ կէլտիլինտէն, պիրիպիրլէ. րինտէն այրըլտըլար վէ իսթիֆալարընը վէր. տիլէր:

Օլ վագըթ ֆանոսեան էֆէնտի պիւթիւն իշլէրի ֆէտաքեարանէ իւզէրինէ ալտը, բաթրիլքսանէտէ, յուլիս այը իպթիտասընտան քէմալի մէմունիլէթիլ օնա իհալէ իտիպ. չըգան հագարաթուլար միւվաճէհէսինտէ շու շարթըր իթտի քի, ֆանոսեան պունտան պէյլէ, իւզէրինէ նէգարէթ իտէն պիր մէճ. իսի պուլունտուղու հալտէ, պաշ տիրէք. թօր մագամընտա սուրէթի միւսթագիլանէ. տէ իտարէ իլլէսին վէ մէզքիւր մէճիսին մէմուրիլէթի իսէ, տայիմա սըգ սըգ խաս. թախանէնէ կիտիպ հէր չէյի մուպյէնէ, քէս. պի մալիւմաթ վէ նագարէթ իթմէքտէն ի. պարէթ օլուն:

Փանոսեան ասլա չիւրհէ իթմէք իտի քի, միւնթաճինէ իմտաթ իթմէք իշին իլթիլգամ իթտիլի պուլթարը պիր խըտմէթի մէմունիլէ իսթէնիլմէյիպ րէտտ օլունուն. աճէպա չըպլագ առամ էսվալը վէ աճ առամ էթ. մէյի իսթէմէմէլլիք իտէր մի:

Իմտի ֆանոսեան եօլա չըգըպ, ագճէ, սայ ու դայրէթ տիրիլ իթմէտի, վէ պու. վէճի իլէ քեաթիլէ միլլէթլէր միւվաճէհէ. սինտէ կիւն կիպի աշիքեար իլլէտի քի, քէնտիսինին էլ ալթըրը իշի ազ վագըթ ի. չինտէ իլէրի կէօթիւրտիւ վէ տահա տախի իլլէրէթմէյէ միւզթէտիր տիր:

Շիւրհէսիզ կէլէճէք գէմանտա իէտի-Գու. լէ խասթախանէսի, շիմտիքինտէն պին գաթ գիեատէ չէնլէնտիքտէն վէ միլլէթէ պիւլիւք պիր ֆայիտէնի մուճիպ օլտուգտան պաշգա, միւնթագամ ֆապրիգալար, գըզ վէ էրքէք չօճուգլար իշին ճէսիմ վէ իլլէրտէ պիրէր կիճէլի կիւնտիւզիլ մէքթէպլէր, վասի վէ միւնթագամ գրաթ իշին թարլալար վէ կիւ. գէլ վէ պիւլիւք պիր միլլէթ քիթապխանէսինէ եալլին եալլին մալիք վէ սահիպ օլաճագ տըր: վէ պունլարա տէյիլ միլլէթին եիւքիւնիւ աղըրլաթմագ, իլլա տայիմա էքսիլթմէյէ չալըշմագլա:

Վէ նասըր քի, ազ իլագըթ իշինտէ ֆա. նասեանըն իպրուզ իլլէտիլի սէմէրէլէրի կիւն կիպի աշիքեար տըր տէտիք, իշթէ իսլամ, րում վէ էրմէնի, հէր կիւն էրքէք վէ գա. րը կէզմէքտէ, աշխարհական վէ եկեղեցա. կան հէր կիւն օրաեա սէյիրթմէքտէ, պիւ. յիւք ֆէպէտտիւլաթ կէօրմէքտէ, իպրագը թէաճէիւպ իլլէմէքտէ, սէնալէր օգուլմագ. տա, վէ չալըշմալար հագգլարընտա տուա.

լար իթմէքտէ տիրլէր: Օրատա խայրտահ է. հալի, եէնի պիր չէյ կէօրմիւշ, վէ միլլէթ. լիք վագիթէսինի իճրա իթմէք իշին պիւ. յիւք պիր ֆուրսաթ պուլմուշ տուր կիպի, սէվինճիլ քիսէսինի աշմագտա, վէ գէնկին վէ ֆագիր քէնտի իգթիտարլարընա կէօրէ, իանէլէր վէ հէտիեյլէր վիրմէքտէ տիր. չիւնքի, վէրտիլքէրինի կիտիպ կէօզլէրիլէ կէօրիւրլէր. չիւնքի, ազ վագըթ գարթըն. տա կէօրտիւքլէրի սէմէրէլէրտէն, Պէզճեա. նըն իպնաքէրտէսի օլան ֆրկիլ խասթախանէ. սինտէ պիւլիւք պիր նէթիճէ միւշահէտէ ի. տէրլէր, վէ իշթէ Հիւքիւմէթի սէնիլէ տա. խի խասթախանէյէ թախսիս օլունան էթ վէ էթմէյին մըգտարընը իքի գաթ արթըրմա. սըլա, իտարէնին դայրէթինի խօշնուտ իլլէ. տի:

Իմտի շու էհէմ բունթօեա տիգգաթը թամմէ իտիլմէսինի րէճա իտէրիմ:

Էլան հուսուլա կէլէն քեաթիլէ սէմէրէ. լէր վէ տահա իլլէրուտէ օլաճագ մուհասէ. նաթ, եալընըզ ագճէ սարֆ իտիլմէքլէ օլ. մամըշ վէ տախի օլամագլար. իլլա իլթիլգամ օլունմուշ օլան մէմուրիլէթին հէր պիր իշ. լէրի իւզէրինէ կիճէ վէ կիւնտիւզ տիւշիւ. նիւլիւպ վէ պիզգաթ եինէ րուզ ու չէպ չա. լըշմաղլա օլմուշ տուր. եանի աճագ իլի թէտպիրլէր տիւշիւնէրէք, թանղիմաթ գօյ. մագ վէ ալլէրի էմր իլլէմէքլէ տէյիլ, իլլա հէր պիր խուսուստա պին նէֆա չալըշմագլա, կէօթիւրիւպ կէթիւրմէքլէ, գալտըրըպ վէ սէյիրթմէքլէ եալլին օլմուշ տուր. չիւնքի, պու թարգ չալըշմագլըզ օլմատըգճա, պիզ. ճէ միւմքինսիզ տիր. ճէօմաթընըզտա իշ իլլէրի կէօթիւրմէք, պա խուսուս պու թարգ միւշքիլ պիր իշի(1):

Մատտէ եալընըզ եէտիրիպ իշլիմէք վէ կիյտիրմէք օլմայրպ, իլլա տիրայէթիլ վէ տուլղուլու մախլուգլար կիպի օնլարը մէմ. նուն վէ մէսուտ սագլամագ, տախիլի պիւ. չարէկեանա րիպլէթ իթմէք, վէ գուտրէթի եէրինտէ օլանլարը իշէ գուլլանմագ, միւհ. թաճինին մուզայիգասընը ազ վագըթ իշին. տէ կէօրէրէք, եօլլամագ վէ սայիրլարը ալ. մագ, վէ պու վէճի իլլէ տահա զիեատէ ա. տէմէրէ խըտմէթ իթմէք, վէ նահագգ վէ

(1) Իտարէնին իւզէրինէ ալտըրը պու թարգ չալըշմագլըզ գըսգանան, վէ եախօտ եա. րըշ թուլան պիր քիմօէ եօգ տուր. կէրշի սայիր հէր պիր չէյի պուլմագ միւմքինսիզ տիր. լաքին պունու պուլմագ միւմքինսիզ տիր: Պու մատտէ հագգընտա խասթիլէն հէրքէ. սին տիգգաթը թամմէսինի տալլէթ իթտիք, չիւնքի պու պապտէ օլան եանլըլըզլար, պիշարէկեանա պիւլիւք դատըրլարընը մու. ճիպ օլուրլար, աճագա պիր նագըր իտարէ. նին կէօրտիւկիւ իշլէրին լայիհասընը ալըպ, սայիրլարա թագտիմ իթտիկինտէ իւզէրլէրի. նէ ալապիլիլէր մի: Փանոսեանըն գագան. աղըր չէրէֆ մէճանէն վէ եախօտ խէվֆ ու. էնտիշէնէ մէպնի տէյիլ տիր, իլլա աշնընըն թէրիլլէ գագանմըշ տըր: Տայիմա չիւրհէ վար տըրքի, ֆանոսեանըն թարիլինէ գար. շը կէլէնլէր օնուն պիպի, չալըշմագլըզա չէրէֆ գագանմագ մէպտէսինին իպպ օլուն. մասընտան գօրգանլար օլմուշ օլունլար:

հախօսա նալայրգ պիրիսինի սազլամամազ եւ
այլ տորր, քի պունլար շիմտիքի իտարէնին
սէմէրէլէրի տիրլէր, շիմտի օրատա մահֆուզ
օլան պիշարէկեան մէմուրլարտան գօրգ-
մատորգտան պաշգա, ծնլարըն միւլվահէէ-
օինտէ հազպլէրինտէ զիհարէթժհիլէր թէշէք-
քի իթմէյէ տախի սէրպէսթ տիրլէր (1)

ԼԷՎԱՆՔ ՀԵՐԱԼՑԸՆ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆՏԷ
ԳԵՑ-ՉՂԼՈՒՅԱ ՅՈՂԴՈՒ ԵՂԼԵԱ, ՅՈՐԺՈՐԱՅ ԱՐՑՈՒԼԻՔ
ԳԻՈՒՅԵՐԼԵՐ ԳԱՐԵՂՍԵՐԱՅ ՆԻՊՏԵՐՈ 467.